

Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών (Π.Ο.Μ.Ε.Ν.Σ.)

Νόμιμα αναγνωρισμένη επαγγελματική Ομοσπονδία με την υπ' αριθμ.16/2017 διαταγή του Ειρηνοδικείου Χαλανδρίου, καταχωρημένη στα βιβλία Ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών με αριθμό μητρώου 844 και αριθμό βιβλίου συνδικαλιστικών οργανώσεων 6390.

Ηλεκτρονική διεύθυνση: www.pomens.gr – facebook ΠΟΜΕΝΣ

Email: info@pomens.gr

Αρ. Πρωτ: 26/2017

Αθήνα, 30 Μαΐου 2017

ΠΡΟΣ : κ. Γ. Ανεμογιάννη Πρόεδρο ΚΕΝΕ Βουλή των Ελλήνων
Γραφεία Κοινοβουλευτικών Ομάδων
Βουλευτές της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων

ΚΟΙΝ : Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Πάνο Καμμένο
Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Δημήτριο Βίτσα

ΘΕΜΑ: Παρατηρήσεις επί του άρθρου 32 του νομοσχεδίου με τίτλο «Ρυθμίσεις περί σταδιοδρομίας και εξέλιξης στελεχών και οικονομικής μέριμνας και λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων, ειδικές ρυθμίσεις συμβάσεων στον τομέα της άμυνας, συγκρότηση Κοινού Σώματος Οικονομικών Επιθεωρητών-Εσωτερικών Ελεγκτών και άλλες διατάξεις».

1. Με την παρούσα θέτουμε υπόψη σας τα νομικά ζητήματα που ανακύπτουν από την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 30Γ του Ν.1264/1982, όπως προστέθηκε με το άρθρο 50 του Ν.4407/2016 (ΦΕΚ Α' 134/27.7.2016), με το άρθρο 32 του νομοσχεδίου που αναμένεται να εισαχθεί προς ψήφιση στη Βουλή, με βάση αφενός το κείμενο που αναρτήθηκε προς διαβούλευση την 5.4.2017, αφετέρου τη μέχρι σήμερα διαμορφωθείσα πραγματική κατάσταση από την εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4407/2016.

α. Επί της παραγράφου 1 του άρθρου 32:

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως ακολούθως:

“1. Οι περιπτ. α’ και β’ της παρ. 4 του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982 (Α’ 79), όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 50 του ν.4407/2016 (Α’ 134), αντικαθίστανται, ως εξής:

«α. Σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα του ν.3852/2010 (Α’ 87), όπως ισχύει κάθε φορά, μια πρωτοβάθμια ένωση εν ενεργεία Στρατιωτικών, με την επωνυμία: «Ένωση Στρατιωτικών Περιφερειακής Ενότητας..... », στην οποία μπορούν να εγγράφονται οι υπηρετούντες στις Μονάδες, που εδρεύουν στα γεωγραφικά όρια της Περιφερειακής Ενότητας αυτής, εν ενεργεία στρατιωτικοί όλων των κλάδων και βαθμών, καθώς και των Κοινών Σωματίων, ανεξαρτήτως προέλευσης. β.»”.

Το άρθρο 30Γ του Ν.1264/1982, ως ισχύει μετά την προσθήκη του με το άρθρο 50 του Ν.4407/2016, επέτρεπε τη σύσταση και λειτουργία Ενώσεων τόσο σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας. Συμμορφούμενα προς τις διατάξεις του εν λόγω άρθρου, πολλά υφιστάμενα Σωματεία που είχαν συσταθεί σε επίπεδο Περιφέρειας, τροποποίησαν τα Καταστατικά τους σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο και κατέστησαν συνδικαλιστικές οργανώσεις του άρθρου 30Γ του Ν.1264/1982.

Με την προτεινόμενη διάταξη, σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες διατάξεις των παρ. 5 εδ. β' και παρ. 7, οι υφιστάμενες Ενώσεις που έχουν συσταθεί και λειτουργούν σε επίπεδο Περιφέρειας, επί της ουσίας οδηγούνται σε κατάργηση καθόσον:

α) Δεν είναι πλέον σύννομη η λειτουργία τους σε επίπεδο Περιφέρειας.

β) Δεν μπορούν να είναι μέλη της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Στρατιωτικών της παρ.4 του άρθρου 30Γ του ως άνω νόμου.

γ) Οι αντιπρόσωποι των σωματείων αυτών στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών, υποχρεούνται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου, να εγγραφούν σε σωματείο σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, διαφορετικά αποβάλλουν την ιδιότητα του αντιπροσώπου.

δ) Εφόσον η συμμετοχή σε σωματείο του νέου νόμου (δηλαδή επίσημου συνδικαλιστικού σωματείου σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας) καθίσταται ασυμβίβαστη με τη συμμετοχή σε άλλο σωματείο το οποίο κατά το καταστατικό του συνδέει, με οποιονδήποτε τρόπο, την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους του, με την ιδιότητα του εν ενεργεία στελέχους των Ενόπλων Δυνάμεων, τα εν λόγω υφιστάμενα και νομίμως λειτουργούντα σωματεία οδηγούνται σε απώλεια των μελών τους.

Δηλαδή, με τις προπαρατεθείσες ρυθμίσεις τα υφιστάμενα σε επίπεδο Περιφέρειας σωματεία τίθενται εκτός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 30Γ του Ν.1264/1982, δεν δικαιούνται να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εν ενεργεία στρατιωτικών, αποβάλλονται από την Ομοσπονδία, οι αντιπρόσωποί τους σε αυτήν οφείλουν να εγγραφούν σε άλλα σωματεία, τα δε μέλη τους, τα οποία επιθυμούν να συμμετέχουν σε σωματεία αναγνωριζόμενα από το συνδικαλιστικό νόμο ωθούνται στην παραίτηση από τα προϋφιστάμενα σωματεία. Σημειώνεται δε ότι στο νόμο δεν υφίσταται καμία μεταβατική πρόβλεψη αναφορικά με την τύχη των εν λόγω σωματείων σε επίπεδο Περιφέρειας.

Εν όψει των ανωτέρω, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις είναι αμφίβολο κατά πόσο συμβιβάζονται με τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1, 2 και 3 του Συντάγματος, και του άρθρου 11 της Ε.Σ.Δ.Α. που κατοχυρώνουν το δικαίωμα / ελευθερία της συνενώσεως, του άρθρου 23 παρ.1 του Συντάγματος που προστατεύει τη συνδικαλιστική ελευθερία αλλά και την συνταγματική αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, καθόσον οδηγούν κατ' αποτέλεσμα σε ουσιαστική κατάργηση και διάλυση νομίμως λειτουργούντων συνδικαλιστικών σωματείων τα οποία έχουν ήδη συμμορφωθεί πλήρως με το νομικό πλαίσιο που τέθηκε σε ισχύ λίαν προσφάτως, ήτοι την 27.7.2016.

β. Επί της παραγράφου 2 του άρθρου 32.

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως ακολούθως:

“2. Η παρ. 5 του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 50 του ν.4407/2016, αντικαθίσταται, ως εξής:

*«5. Κάθε εν ενεργεία στρατιωτικός δικαιούται να είναι μέλος μόνο του σωματείου της Περιφερειακής Ενότητας στην οποία εδρεύει η Μονάδα όπου υπηρετεί, κατά τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. **Η συμμετοχή σε σωματείο του παρόντος νόμου είναι ασυμβίβαστη με τη συμμετοχή σε άλλο σωματείο το οποίο κατά το καταστατικό του συνδέει, με οποιονδήποτε τρόπο, την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους του, με την ιδιότητα του εν ενεργεία στελέχους των Ενόπλων Δυνάμεων.»**”.*

Η προσθήκη αυτή βαίνει πέραν των περιορισμών που έχουν ήδη τεθεί με την παρ.8 του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982, μεταξύ των οποίων, και η απαγόρευση των μελών των σωματείων “*Να προσχωρούν ή να γίνονται μέλη άλλων επαγγελματικών συνδικαλιστικών*

οργανώσεων ή να εκπροσωπούν άλλους εργαζομένους”. Δηλαδή, με την προτεινόμενη διάταξη απαγορεύεται εν γένει στους εν ενεργεία στρατιωτικούς που είναι μέλη συνδικαλιστικών σωματείων να συνιστούν ή να συμμετέχουν σε άλλα, διαφορετικής νομικής φύσης, σωματεία, εφόσον το καταστατικό των έτερων αυτών σωματείων συνδέει, με οποιονδήποτε τρόπο, την απόκτηση της ιδιότητας του μέλους του, με την ιδιότητα του εν ενεργεία στελέχους των Ενόπλων Δυνάμεων. Τούτο δε, ανεξαρτήτως του σκοπού που επιδιώκουν τα εν λόγω έτερα σωματεία.

Όπως όμως έχει ήδη κριθεί με την υπ' αριθ. 3/2012 απόφαση της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου, *“του ατομικού δικαιώματος της συνενώσεως απολαμβάνουν, αδιακρίτως, όλοι οι Έλληνες πολίτες, μεταξύ δε αυτών και οι υπηρετούντες στις Ένοπλες Δυνάμεις, οι οποίοι τελούν σε ηθελημένη ειδική σχέση εξουσιάσεως προς το κράτος και σε ειδικό καθεστώς πειθαρχίας, μη συναγομένου του αντιθέτου ούτε εκ του γράμματος, ούτε εκ του πνεύματος των άνω συνταγματικών διατάξεων και της διατάξεως του άρθρου 11 της ΕΣΔΑ.”*.

Επομένως, στο βαθμό που με την προτεινόμενη διάταξη οι εν ενεργεία στρατιωτικοί οι οποίοι ασκούν το συνδικαλιστικό δικαίωμα με τη συμμετοχή τους στα προβλεπόμενα εκ του νόμου συνδικαλιστικά σωματεία, παράλληλα αποστερούνται του δικαιώματος να συμμετέχουν σε άλλα, διαφορετικής νομικής φύσης και σκοπού, σωματεία εν ενεργεία στρατιωτικών, η διάταξη αυτή είναι αμφίβολο κατά πόσο συμβιβάζεται με το συνταγματικά προστατευόμενο ατομικό δικαίωμα συνενώσεως, σύμφωνα και με την προεκτεθείσα νομολογία του Αρείου Πάγου.

γ. Επί της παραγράφου 5 του άρθρου 32:

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως ακολούθως:

“5. Μετά την παρ. 15 του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 50 του ν.4407/2016, προστίθενται παράγραφοι 15Α, 15Β και 15Γ, ως εξής:

«15Α.

15Β. Ο αριθμός των αντιπροσώπων στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών ορίζεται αθροιστικά με το ίδιο μέτρο για όλες τις Πρωτοβάθμιες Ενώσεις, με βάση, αφενός τον αριθμό των εγγεγραμμένων και οικονομικά τακτοποιημένων μελών, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, με μέτρο που δεν μπορεί να είναι κατώτερο της αναλογίας ένας (1) αντιπρόσωπος ανά εκατό (100) εγγεγραμμένα και οικονομικά τακτοποιημένα μέλη και,

αφετέρου, τον αριθμό των ψηφισάντων με μέτρο που δεν μπορεί να είναι κατώτερο της αναλογίας ένας (1) αντιπρόσωπος ανά τριάντα (30) ψηφίσαντες. Ως αντιπρόσωποι στην Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών μετέχουν και τα εκάστοτε μέλη του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας, ανεξαρτήτως εκλογής τους από τις πρωτοβάθμιες ενώσεις.»”.

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 15B της προτεινόμενης διάταξης προβλέπει την συμμετοχή ως αντιπροσώπων των μελών του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας, ανεξαρτήτως της εκλογής τους από πρωτοβάθμιες ενώσεις. Δηλαδή, καθιερώνεται η ύπαρξη αντιπροσώπων *ex officio*, οι οποίοι δεν απαιτείται να έχουν εκλεγεί από πρωτοβάθμιες ενώσεις, και παρόλα αυτά, όπως συνάγεται από την ανυπαρξία οποιασδήποτε ειδικότερης πρόβλεψης, έχουν όλα τα δικαιώματα των αντιπροσώπων, δηλαδή συμμετέχουν στο Συνέδριο της Ομοσπονδίας με δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι για τα όργανα της Ομοσπονδίας.

Η εν λόγω διάταξη αναιρεί τη δημοκρατική οργάνωση πρωτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών οργανώσεων, καθόσον επιτρέπει την συμμετοχή στη δευτεροβάθμια Ομοσπονδία προσώπων που δεν έχουν εκλεγεί και δεν αντλούν δημοκρατική νομιμοποίηση από τα πρόσωπα τα οποία αντιπροσωπεύουν. Στρεβλώνει την αρχή της δημοκρατικής λειτουργίας των συνδικαλιστικών οργανώσεων που διέπει το σύνολο των διατάξεων του νόμου 1264/1982, και αποτυπώνεται ειδικότερα στο άρθρο 10 του Ν.1264/1982 (το οποίο επισημαίνεται ότι δεν περιλαμβάνεται μεταξύ των εξαιρούμενων από το άρθρο 30Γ του ίδιου νόμου για την εφαρμογή του στους εν ενεργεία στρατιωτικούς), σύμφωνα με το οποίο οι αντιπρόσωποι στο δευτεροβάθμιο συνδικαλιστικό όργανο εκλέγονται, ανεξαιρέτως, από τα πρωτοβάθμια σωματεία. Επομένως, η εν λόγω διάταξη είναι αμφίβολο αν συμπορεύεται με τη δημοκρατική αρχή, η οποία διέπει εν γένει τη λειτουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων ενόψει της προστατευόμενης από το Σύνταγμα συνδικαλιστικής ελευθερίας, αλλά και την αρχή της ισότητας.

δ. Επί της παραγράφου 8 του άρθρου 32:

Η προτεινόμενη διάταξη έχει ως ακολούθως:

“8. Το σωματείο με την επωνυμία «Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών», που κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4407/2016 είχε ήδη συσταθεί, οφείλει με απόφαση

του Διοικητικού Συμβουλίου του να εναρμονίσει το καταστατικό του με τις ρυθμίσεις του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982, όπως αυτό ισχύει μετά την τροποποίησή του με το παρόν άρθρο, και να το υποβάλλει προς έγκριση στο αρμόδιο Δικαστήριο, μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Μόνο τα νομικά πρόσωπα, που συνιστώνται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 30Γ του ν.1264/1982 και του παρόντος άρθρου, μπορούν να εκπροσωπούν τα συμφέροντα των εν ενεργεία στρατιωτικών”.

Με την ανωτέρω ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στο σωματείο με την επωνυμία «Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Στρατιωτικών», που κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4407/2016 είχε ήδη συσταθεί, να εναρμονίσει το καταστατικό του με το άρθρο 30Γ του Ν.1264/1982, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, μέσα σε προθεσμία τριών μηνών.

Αρχικώς επισημαίνεται ότι η εν λόγω διάταξη, όπως και η αντίστοιχη διάταξη της παρ.14 του άρθρου 50 του Ν.4407/2016 αποτελεί διάταξη ατομικού περιεχομένου, με την οποία απονέμεται σε συγκεκριμένο σωματείο η αρμοδιότητα να εκπροσωπεί σε δεύτερο βαθμό τους εν ενεργεία στρατιωτικούς. Μάλιστα δε, το εν λόγω σωματείο έχει συσταθεί και λειτουργεί δυνάμει των διατάξεων του Ν.1712/1987 “*Εκσυγχρονισμός επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις*”, δηλαδή κείται εκτός του πεδίου εφαρμογής του Ν.1264/1982 για το συνδικαλισμό των εργαζομένων και διέπεται από το νομικό πλαίσιο που διέπει τις επαγγελματικές εργοδοτικές οργανώσεις.

Περαιτέρω, πρέπει να τονιστεί ότι και κατά το παρελθόν, με την παρ. 14 του άρθρου 50 του Ν.4407/2016 είχε προβλεφθεί ότι το ως άνω σωματείο όφειλε να προσαρμόσει το καταστατικό του στις ρυθμίσεις του εν λόγω νόμου μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών. Πλην όμως, το εν λόγω σωματείο δεν συμμορφώθηκε με τις προβλέψεις του νόμου και δεν προσάρμοσε το καταστατικό του εντός της προθεσμίας των έξι μηνών. Εν όψει δε του γεγονότος αυτού αλλά και της ανάγκης να υπάρξει συνδικαλιστική εκπροσώπηση των εν ενεργεία στρατιωτικών, μετά την παρέλευση της εν λόγω προθεσμίας συστήθηκε με την υπ’ αριθμ.16/2017 διαταγή του Ειρηνοδικείου Χαλανδρίου η “ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΝΩΣΕΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ”, σύμφωνα με την επωνυμία που προβλέπει το άρθρο 30Γ του Ν.1264/1982 στην παρ. 4 περ. β', με διακριτικό τίτλο “Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.”, και καταχωρήθηκε νόμιμα στα βιβλία Ομοσπονδιών του Πρωτοδικείου Αθηνών με αριθμό μητρώου 844 και στο ειδικό βιβλίο

συνδικαλιστικών οργανώσεων του Ν.1264/1982 με αριθμό 6390. Ως εκ τούτου, υφίσταται ήδη το προβλεπόμενο από το άρθρο 30Γ του Ν.1264/1982 δευτεροβάθμιο όργανο θεσμικής εκπροσώπησης των εν ενεργεία στρατιωτικών, το οποίο δικαιούται, μόνο αυτό σε δευτεροβάθμιο επίπεδο, να εκπροσωπεί τα συμφέροντα των εν ενεργεία στρατιωτικών.

Εν όψει των ανωτέρω, η προτεινόμενη διάταξη, με την οποία για δεύτερη φορά επιχειρείται η ψήφιση διάταξης ατομικού περιεχομένου υπέρ συγκεκριμένου σωματείου, είναι πολλαπλώς προβληματική συνταγματικά και δικαιοκρατικά. Επιβραβεύονται όσοι αδιαφόρησαν να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που έταξε ο νόμος με επιτακτικό τρόπο (*“οφείλουν να προσαρμόσουν τα καταστατικά τους ...”*). Αντίθετα, η ήδη συνεστημένη και λειτουργούσα Ομοσπονδία “Π.ΟΜ.ΕΝ.Σ.”, που συστήθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τις προβλέψεις των Ν.4407/2016 και 1264/1982, παύει αιφνιδιαστικά να αποτελεί το θεσμικό εκπρόσωπο των εν ενεργεία στρατιωτικών. Τούτο είναι αμφίβολο κατά πόσο συμβιβάζεται με την συνταγματικά προστατευόμενη από το άρθρο 23 παρ. 1 του Συντάγματος συνδικαλιστική ελευθερία και την αρχή της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικουμένου, καθόσον αφαιρείται από νόμιμα συνεστημένο και λειτουργούν συνδικαλιστικό σωματείο η αρμοδιότητα εκπροσώπησης των συμφερόντων των εργαζομένων (εν προκειμένω εν ενεργεία στρατιωτικών), παρά το γεγονός ότι το εν λόγω σωματείο λειτουργεί απολύτως νόμιμα εντός του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, και απονέμεται κατ' αποκλειστικότητα σε άλλο σωματείο το οποίο λειτουργεί υπό διαφορετικό νομικό πλαίσιο, μη σχετιζόμενο με την εκπροσώπηση εργαζομένων. Η δε αιφνίδια αυτή μεταβολή του θεσμικού πλαισίου, η οποία επί της ουσίας οδηγεί σε κατάργηση της υφιστάμενης συνδικαλιστικής Ομοσπονδίας, είναι αμφίβολο κατά πόσο συμβιβάζεται και με τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1, 2 και 3 του Συντάγματος, και του άρθρου 11 της Ε.Σ.Δ.Α. που κατοχυρώνουν το δικαίωμα / ελευθερία της συνενώσεως.

Μετά τιμής

Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή

Ο
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΩΤΑΣ
Επγός (ΥΔΚ)

Ο
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Λγος (ΠΖ)